

2.4.2021.

ТРАНСПОРТ СУПСТАНЦИ КРОЗ ТЕЛО

- Драги седмаци ,

- 1.Препишите садржај презентације у свеску

- 2.Нацртати и обележити слике на стр.161.

3. Одговорити на питања на стр.166.

ТРАНСПОРТ СУПСТАНЦИ КРОЗ ТЕЛО

- Врши се помоћу крви
- Улоге крви:
  - 1. транспорт**(воде, хранљивих и штетних супстанци , кисеоника и угљен-диоксида)
  - 2. Заштитна** (одбрамбена)- заштита од узрочника болести- стварање имунитета
  - 3. Терморегулациона**(одржавање телесне температуре)

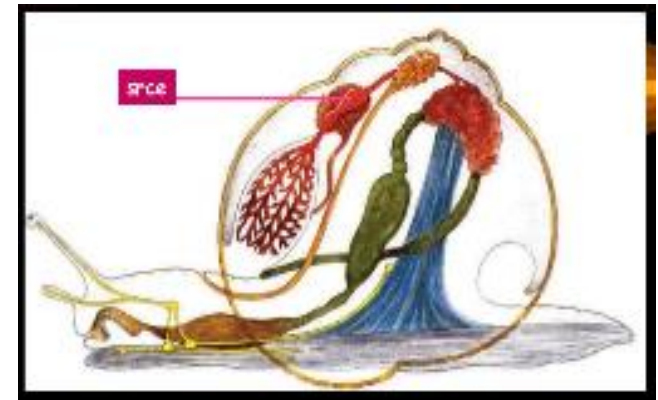
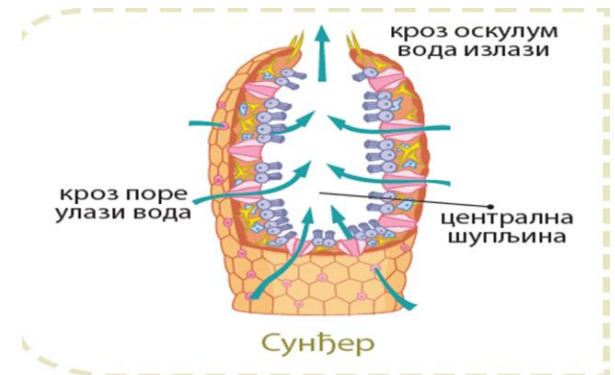
Транспортни систем бескичмењака

1. Сунђери и дупљари-
хидролимфа (спољашња вода)

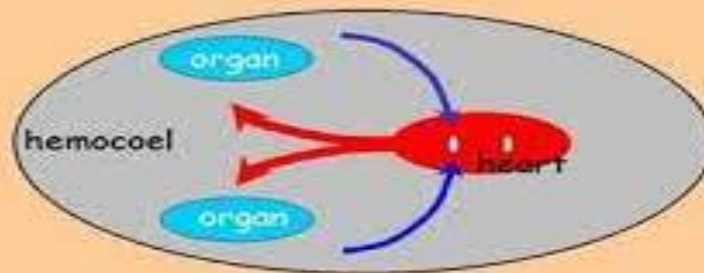
2. Пљоснати и ваљкасти црви-
ванћелијска течност

3. Зглавкари и мекушци

Отворен крвоток- срце и
отворени крвни судови

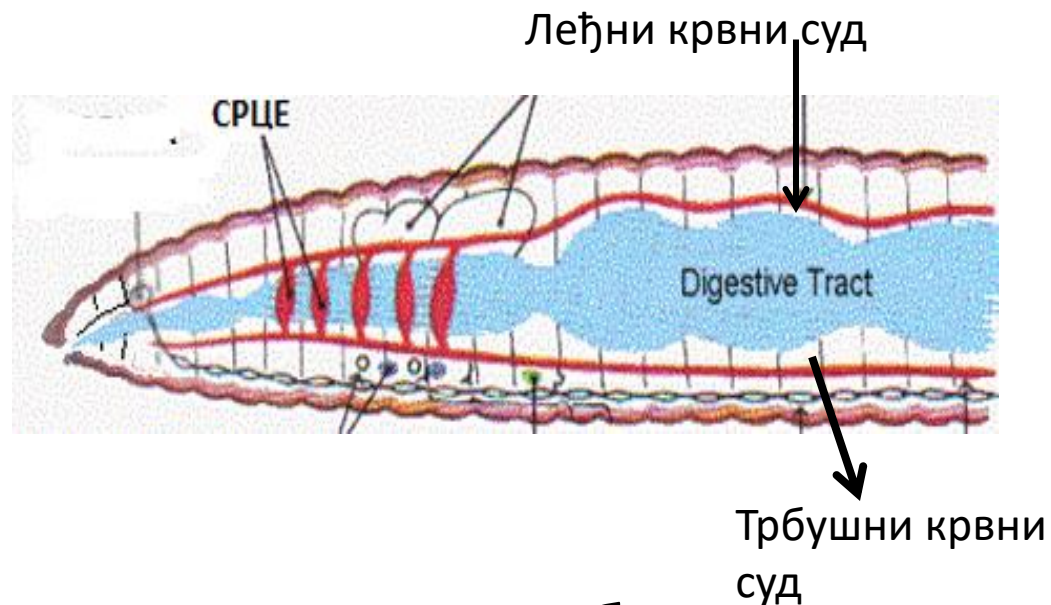

Отворени крвни систем

4. Затворен крвни систем-чланковити црви

(затворени крвни судови и срце)

5. Водени систем- бодљокошци

Крвоток кичмењака

- Затворен крвоток

- Чине га:

1. Срце(коморе и преткоморе)- пумпа крв у крвне судове

2. Крвни судови

-Артерије- одводе крв из срца

-Вене – доводе крв у срце

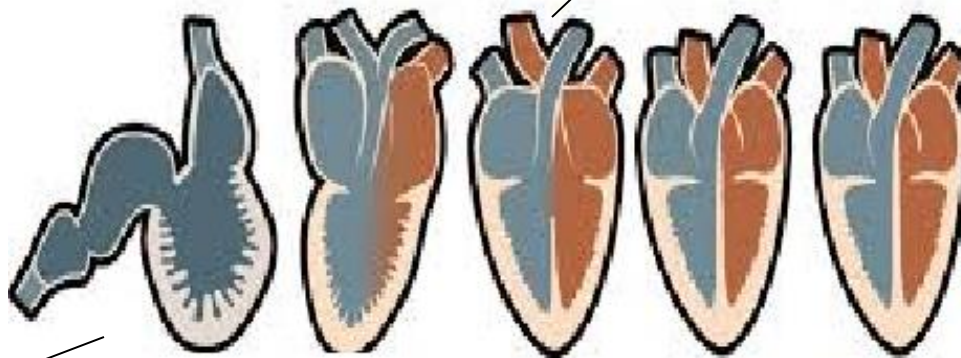
- Капилари(артеријски и венски) – повезани у мрежу- размена супстанци са ћелијама

Грађа срца кичмењака

Гмизавци

2 преткоморе + 2 непотпуно одвојене коморе

Срце кичмењака

Рибе- 1 преткомора + 1 комора

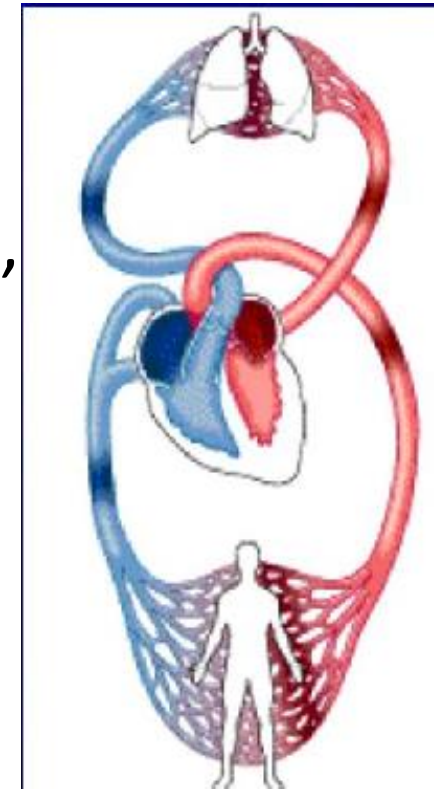
Водоземци
2 преткоморе +
1 комора

Птице и сисари
2 преткоморе + 2 коморе

Крвоток човека

1. Велики крвоток: срце-органи- срце
Лева комора(крв са кисеоником)-аорта-
артерије-органи(ћелије добијају кисеоник,
предају угљен- диоксид)- вене-десна
преткомора(крв са угљен –диоксидам).

2. Мали крвоток: срце-плућа- срце
Десна комора(крв са угљен-диоксидам)-
плућа(ослобађање угљен-диоксида,
узимање кисеоника)- вене(крв са кисеоником)
-лева преткомора

Људска крв- течно везивно ткиво

САСТАВ

1. КРВНА ПЛАЗМА-бледо-жућкаста течност

- преноси хранљиве и др.корисне супстанце

2. КРВНЕ ЋЕЛИЈЕ

А)ЕРИТРОЦИТИ(5 милиона/ mm^3)

- овалан облик, немају једро и митохондрије
- живе 120 дана
- садрже **хемоглобин(Нб)**-крвни пигмент који садржи **Fe** и крви даје црвену боју;
- Улога-транспорт O_2 и CO_2 у телу

Б) ЛЕУКОЦИТИ

- Имају једро;
- Амебоидно кретање
- Улога- заштита тела од вируса и бактерија

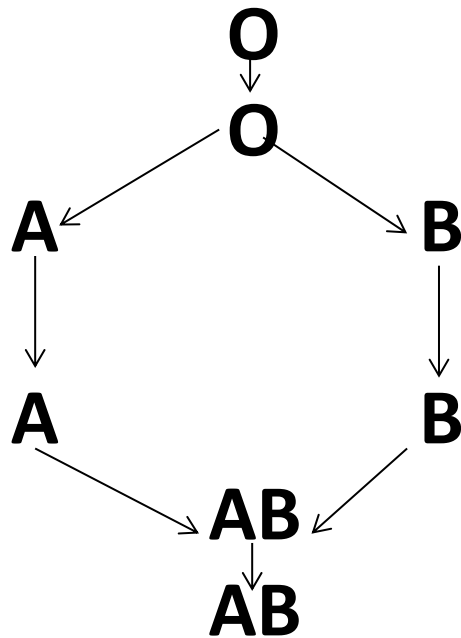
В)ТРОМБОЦИТИ

- Улога – згрушавање(коагулација) крви
- Немају једро, имају митохондрије

КРВНЕ ГРУПЕ: А, В, АВ, О

-Разлика у протеинима на мембрани еритроцита

- Трансфузија-примање крви
- Трансплантација- пресађивање органа
- Rh фактор: Rh+ i Rh-